

Ceangal: Nis & Conamara

Chuireamar fáilte roimh mhuintir Nis, nó Leodhais, ar ais go Conamara an Deireadh Fómhair seo caite. Téann an nasc seo idir Pléaráca agus muintir Leodhais siar go dtí 1999, nuair a tháinig grúpa go Conamara don chéad uair, mar chuid d'Fhéile Phléaráca Chonamara.

Is é Leodhais an t-oileán is faide ó thuaidh de na 'Outer Hebrides' agus tá Nis suite ar an gcuid is faide ó thuaidh den oileán, áit a labhraítear an Ghaedhlic go flúirseach.

Is iad Donald John ó Chomhairle Nan Eilean Siar, Peadar Ó Maoláin ó Údarás na Gaeltachta agus Colmán Ó Flatharta ó Sheirbhísí Spóirt Chonamara ag an am, a tháinig le chéile chun an ceangal seo a chruthú idir Chonamara agus Leodhais. Mar gheall ar na cosúlachtaí atá idir Nis agus Conamara – ceantair láidre tuaithe, a bhfuil a dteanga agus a gcultúr ag teacht ón mbunús Ceilteach céanna - socraíodh go ndéanadh an dá phobal a gceiliúradh le chéile. Is as sin a tháinig an tionscnaimh Ceangal: Nis - Conamara.

Tháinig toscaireachtaí as Leodhais in 1999, 2003, 2005 agus 2007, agus sna blianta idir eatarthu, rinne grúpaí as Conamara an turas go Nis. Bhí sos gearr ó 2007 go dtí 2011 nuair a thaisteal seachtar duine óg in éineacht le háisitheoirí agus foireann Phléaráca, anonn arís. Bíonn an scéal céanna le cloisteáil uaidh gach duine a thug cuairt ar mhuintir Nis, is Cuma cén bhliain a ndeachaigh siad agus sin, gur cuireadh fáilte is fiche rompu ón nóiméad a thuirling siad i Stornoway. Is seanchairde anois iad muintir Leodhais. Fiú na daoine nua a chastar orainn ó bhliain go bliain, ní bhíonn siad ina strainséirí i bhfad.

I mí Deireadh Fómhair seo caite tháinig muintir Nis ar chuairt chugainn arís. Ba é an chéad turas ag cuid acu go hÉirinn agus go Conamara. Chaith siad cúig lá gnóthach, fuinniúil, spraíúil linn anseo, lán le ceol, damhsa agus amhráin. Ar an gcéad lá, an Aoine, thug siad cuairt ar sheit Ros na Rún agus léiríodh dóibh cuid de na rúin agus cleasa a bhaineann le taifead sobal dhráma. Fuaireadar deis seasamh taobh thiar den bheár Tigh Thaidhg. Ina dhiaidh sin, chuir daltaí as Coláiste Cholmcille fáilte rompu le ceolchoirm

agus bhí am siopadóireachta acu ag Ceardlann An Spidéal. An oíche sin, bhí dinnéar i dTír na nÓg chun fáilte oifigiúil a chur rompu agus bhí Peadar Ó Maoláin ina fhear an tí don ócáid.

Don Satharn, bhí ceardlanna damhsa ar an sean-nós, amhránaíocht, drumadóireacht agus ranganna Gaeilge le Patricia Ní Fhatharta, Briocán Bairéad, Colm de Bháldraithe agus Peigí Ní Chonghaile in ionad álainn Comharchumann Mhic Dara ar an gCeathrú Rua - An Cromptán. Théis lá fada, bhí oíche siamsaíochta i halla An Acadaimh le neart ceoil ón Melodeon Band as Leodhais, agus damhsa, mhuintir Nis agus Chonamara - iad ag múineadh a gcuid steipeanna dá chéile.

Dé Domhnaigh, thug an grúpa cuairt air Ionad Oidhreacht Leitir Mealláin agus labhair John Bhaba Jeaic Ó Confhaola leo faoina rudaí éagsúla atá ar thaispeántas san Ionad agus na cosúlachtaí idir an seansaol i gConamara agus i Leodhais. Ó Leitir Mealláin ansin, siar go Cill Chiaráin, áit ar chas siad le Clann Uí Dhúbháin le haghaidh lón agus tuilleadh ceoil agus damhsa. Buíochas ag dul go Annie Devaney, Gearóid agus Pádraig Ó Dubháin a bhain splanacacha as an urlár Tigh Chadhain. Oíche Dé Domhnaigh, thug an grúpa a n-aghaidh soir Cois Fharraige chun John Beag Ó Flatharta a chloisteáil ag ceoil.

Dé Luain, bhí scíthe agus deis roinnt ama a chaitheamh ag cur eolas ar an Cheathrú Rua, sular ndeachaigh siad chuig Raidió na Gaeltachta chun labhairt le Máirtín Tom Sheáinín ar chlár Ard Tráthnóna agus chas siad cúpla port dhó - déanadh cúpla steip damhsa sa stiúideo chomh

maith. Bhí an seisiún deiridh an oíche sin sa Chistin. D'fhágamar slán lenár gcairde maidin Dé Máirt ag Trá an Dóilín le gealladh nach mbeidh sé rófhada sular dtabharfaidh muintir Chonamara cuairt ar ais go Leodhais.

Táimid buíoch do Mary Duff (nó Máire-Áine mar is fearr aithne uirthi anois théis an turas) a rinne go leor eagraithe agus gach duine a tháinig. Freisin, tá buíochas ag dul do na daoine ar fad a thug cúnamh ar an taobh seo agus a chuir fáilte roimh an ghrúpa.

Cló Iar-Chonnacht

Indreabhán, Co. na Gaillimhe
Teil: 091 593307 eolas@cic.ie www.cic.ie

ar fáil ó Chló Iar-Chonnacht...

ROCKY ROS MUC: SEÁN Ó MAINNÍN

Rónán Mac Con Iomaire

Scéal duine de laochra móra spóirt Chonamara, Seán Ó Mainnín. Pléitear a óige ag fás aníos i Ros Muc, mar a chuir sé spéis sa dornálaíocht ar dtús, mar a chuaigh sé ar imirce go Boston Mheiriceá, a throid in aghaidh Mike McCallum do Chraobh Meánmheáchain Éadroim an Domhain, agus a shaol ina dhiaidh sin.

Tá catalóg iomlán ar www.cic.ie